



*Jaarprogramma 2019 Groninger Dorpen,
jaarplan en projecten*





INLEIDING

De toekomst laten lonken

Er is veel kracht in de dorpen. Van oudsher zijn dorpen gewend om vanuit zelfredzaamheid en samenwerking zaken in het dorp te regelen. Hiervoor is, met een overheid die steeds meer loslaat, ook weer meer ruimte. De overheid die altijd bepaalde 'wat kan en niet kan' verdwijnt en wordt steeds meer facilitator van bewonersinitiatieven. Het aantal gemeentelijke dorpscoördinatoren, -ondersteuners en regisseurs groeit. En het dorp wordt weer meer van de bewoners zelf.

Groepen inwoners uit dorpen die in staat zijn initiatieven te nemen, projecten te starten en te werken aan duurzame verbeteringen in hun dorp, kunnen op steun, geld en aandacht rekenen. En initiatieven zijn er in Groningen volop: rondom samen energie opwekken, welzijn & zorg, ontmoetingsplekken & dorpshuizen, scholen en leefbaarheid. Ditzelfde geldt voor de dorpsbewoners die zich actief inzetten voor het dagelijkse reilen en zeilen van hun dorp. Experimenten met dorpsbudgetten, zeggenschap door het opstellen van een dorpsvisie en andere zaken om de invloed van 'onderop' te vergroten, leven volop.

Tegelijkertijd wordt de samenleving complexer en zijn velen van ons al flink belast door wat het dagelijks leven van ons vergt. In Groningen speelt de aardbevingsproblematiek daarbij zeker niet in de laatste plaats. Dat de overheid steeds meer loslaat en tegelijkertijd meer van onderop wil werken, vergroot ook de druk op en verantwoordelijkheid van inwoners. We merken dit in de ondersteuningsvragen die wij vanuit de dorpen krijgen: 'Helpen jullie ons een dorpsvereniging op te zetten, zodat we zichtbaar blijven na de herindeling? We willen graag meedenken en meebeslissen en onze plannen inbrengen, kunnen jullie ons ondersteunen bij het maken van een dorpsvisie of het verwerven van subsidies en middelen?'. Ingaan op deze ondersteuningsvragen kunnen en doen we niet alleen. We werken actief aan een netwerk van professionals en overheden waarin we gezamenlijk inspelen op deze vragen. Graag willen we in ons dorp blijven wonen, ook al worden we ouder. Waar kunnen we netwerk en ondersteuning vinden? We lopen al erg hard en organiseren al veel in en voor het dorp, kan dit proces ook door een onafhankelijke professional begeleid worden? Een piek van vragen uit het aardbevingsgebied.

De plannen en start van de gemeentelijke herindeling krijgen steeds meer invloed op de dorpen. Door de herindeling worden de dorpen onderdeel van een veel groter geheel. Groninger Dorpen zet zich in met besturen van dorpen en dorpshuizen om stevig en zichtbaar op de agenda van de gemeente en provincie te blijven. De verwachting is dat de bekende ambtenaar of wethouder verdwijnt. Er zal professioneler gewerkt gaan worden vanuit gemeenten met meer distantie tot het specifieke verhaal van een dorp of dorpshuis. Op de agenda blijven én steun krijgen van de gemeente of provincie op het moment dat het dorp of dorpshuis dat nodig heeft, zal een uitdagende klus worden. Tegelijkertijd zien we gelukkig ook dat gemeenten de aansluiting met de inwoners juist zien als hun belangrijkste speerpunt.

Binnen het Jaarprogramma 2019 is, naast de thema's en activiteiten uit het Jaarplan (subsidie Provincie Groningen), aandacht voor de projecten die naadloos op die thema's en activiteiten aansluiten. In de volgende paragrafen meer over hoe Groninger Dorpen de processen en de dorpen in 2019 gaat ondersteunen.



I. BELEIDSKADER

Het beleidskader van Groninger Dorpen staat omschreven in het beleidsplan 2017-2020.

Groninger Dorpen maakt zich de komende jaren sterk voor krachtige en betrokken inwoners die voor elkaar zorgen in leefbare dorpen met als resultaat dat de dorpen klaar zijn voor de toekomst. Daarbij spelen we in op de belangrijke ontwikkelingen waarbij de overheid zich terugtrekt en meer taken naar gemeenten zijn gekomen. Ook zijn er stevige ontwikkelingen rond zorg, vergrijzing, ontgroening, verduurzaming en de aardbevingsproblematiek die consequenties hebben voor de leefbaarheid van het Groningse platteland. Groninger Dorpen werkt aan de leefbaarheid van de dorpen door samenwerking en innovatie. Tegelijkertijd blijft Groninger Dorpen trouw aan het werken en denken vanuit de logica van de dorpen.

Wat is vereniging Groninger Dorpen?

Groninger Dorpen is een vereniging met leden van organisaties die het algemeen belang behartigen van één of meerdere dorpen en/of dorpshuizen/wijkcentra in de provincie Groningen. Groninger Dorpen streeft ernaar dat dorpsgemeenschappen meer invloed krijgen op hun huidige en toekomstige leefomgeving. Wij dragen bij aan het verder ontwikkelen van onze leden en stimuleren en ondersteunen initiatieven van groepen inwoners.

Groninger Dorpen helpt bijvoorbeeld bij het aanvragen van subsidies, het verduurzamen van een dorpshuis, het ontwikkelen van een dorpsvisie, het koppelen van ons netwerk aan de specifieke vraag vanuit dorpen, het begeleiden van dorpsinitiatieven en veranderingsprocessen en het opzetten van nieuwe organisatievormen binnen dorpsbelangenorganisaties. We begeleiden, maar nemen het proces niet over. De ideeën en ontwikkelingen zijn van het dorp zelf en passen hierdoor binnen de gemeenschap.

Groninger Dorpen biedt het extra dat soms nodig is en biedt de kennis die wellicht niet aanwezig is in het dorp. We bundelen en koppelen initiatieven aan elkaar en brengen dorpen die in dezelfde processen zitten, met elkaar in contact. Daarbij gebruiken en ontwikkelen we praktische instrumenten. Dat is de kracht van Groninger Dorpen.

Vanuit Groninger Dorpen werken medewerkers, bestuursleden en vrijwilligers. Voor de Groninger dorpen zijn dus zowel betaalde als niet-betaalde deskundige mensen actief. Zij allen hebben een intrinsieke motivatie om zich in te zetten voor een leefbaar Groninger (platte)land.



2. THEMA'S 2019 MET BIJBEHORENDE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN

In het beleidsplan staan de volgende thema's:

- A. Krachtige en betrokken inwoners
- B. Zorgen voor elkaar
- C. In een leefbaar dorp
- D. Klaar voor de toekomst

Het jaarplan bouwt hierop voort. Activiteiten en projecten rond deze thema's die in 2019 uitgevoerd zullen worden, zijn:

A Krachtige inwoners

Continuïteit voor dorpsorganisaties

De gemeentelijke herindeling in ons provincie komt in een andere fase; dit merken we ook aan de toenemende vraag van dorpen over hun rol en mogelijkheden en zetten hier in 2019 vanuit ons jaarplan meer op in. Ook vanuit een aantal Groninger gemeenten komt de vraag naar procesbegeleiding om initiatieven te ontwikkelen. Groninger Dorpen ondersteunt initiatieven die de continuïteit en (her)vorming van de dorpsorganisaties versterken. Dit doen we onder meer door het organiseren van dorpen- en dorpshuizenoverleg op gemeentelijk niveau, met laagdrempelige ondersteuning en met advies over onder andere fondsenwerving.

Nieuwe rol voor dorpsorganisaties

Bewonersoverleg-organisaties, waar verenigen Dorpsbelangen of Dorpshuizen ook onder vallen, zijn zich sterk aan het beraden op hun rol in de veranderende samenleving*. Wil je als vereniging verbindend, organiserend, luisterend of initiërend zijn? Of juist de combinatie hiervan? Groninger Dorpen maakt dorpsorganisaties alert op maatschappelijke veranderingen binnen en buiten het dorp, zodat op basis daarvan zij hun nieuwe weg en rol kunnen vinden. We zijn overtuigd van de meerwaarde van dorpsbelangen- en dorpshuizenorganisaties, bijvoorbeeld als verbindend orgaan tussen alle initiatieven binnen een dorp, als aanspreekpunt voor de gemeente, maar bijvoorbeeld ook voor zoiets praktisch als een bankrekening, een inschrijving bij de Kamer van Koophandel of een aansprakelijkheidsverzekering. En natuurlijk zijn deze organisaties ook een continue factor binnen alle tijdelijke projecten, werkgroepen en initiatieven.

Sterk vrijwilligerswerk en versterken dorpsorganisaties

Groninger Dorpen helpt leden bij het vergroten van de kennis en vaardigheden van hun vrijwilligers en stimuleert de samenwerking tussen diverse vrijwilligersgroepen in de dorpen. We trekken hierin op met organisaties als CMO STAMM, Vrijdag en Huis van de Sport met als doel om het vrijwilligerswerk in de dorpen te verbreden richting zo veel mogelijk verenigingen. Het versterken van dorpsorganisaties nemen we op in ons jaarplan voor 2019.

*bron: onderzoek Tine de Moor (Universiteit van Utrecht), in opdracht van LVKK: de functies van bewonersorganisaties in een veranderende samenleving.



Gangmaken dorpsinitiatieven en dorpsvisies

Er is een blijvende behoefte bij dorpen om stapsgewijs met de toekomst bezig te zijn. Groninger Dorpen helpt bewoners op weg wanneer zij een idee hebben of een dorpsvisie willen maken. Wij adviseren hen bijvoorbeeld hoe je voor breed draagvlak en betrokkenheid in het dorp kunt zorgen. Ook adviseren we over de aanpak en de keuze voor de procesbegeleiding. We adviseren welke fondsen bij het initiatief passen en brengen ze in contact met de juiste organisaties. We hebben hierin een actieve rol, maar nemen de regie niet over. Ook kunnen we bewoners ondersteunen met goede voorbeelden en in contact brengen met vergelijkbare initiatieven om ervaringen te delen.

Al geruime tijd initieert en faciliteert Groninger Dorpen een aantal contactmomenten voor de verschillende gebiedsregisseurs uit de diverse gemeenten met als doel het vergroten van de kennis over dorpsorganisaties, bewonersinitiatieven en de samenwerking hiermee vanuit de gemeente.

Activiteiten jaarplan

- Organisatie dorpen- en dorpshuizenoverleg per gemeente (20) incl. aanwezigheid hierbij als netwerkpartner
- Ledenondersteuning en advies, o.a. over fondsenwerving
- Dorpscontactambtenaren voor dorpshuizen, dorpsbelangen en leefbaarheidsinitiatieven
- Versterking dorpsorganisaties
- Mee opstarten proces dorpsinitiatieven en dorpsvisies

Projecten

- Dorpsorganisaties, oriëntatie op de toekomst (LVKK)
- Sterk vrijwilligerswerk (cofinanciering uit het jaarplan)
- Dorpsvisies, een leefbaarheidsplan voor en door het dorp over een periode van 10-15 jaar

B Zorgen voor elkaar

Zorg en Wmo: netwerk Zorgzame Dorpen Groningen

Hoe kunnen we in de provincie Groningen zorgen dat bewoners van plattelandsgebieden in de toekomst langer en gezond thuis kunnen blijven wonen met behulp van maatwerk zorgconcepten ondersteund door slimme technologie en systemen? Groninger Dorpen speelt hierop in met het netwerk Zorgzame Dorpen Groningen.

Praktisch gezien begeleidt Groninger Dorpen een dorpshuis of dorpsbelangen bij de zoektocht naar zijn rol, inspelend op de kanteling binnen de zorg en met name de Wmo. We doen dit in samenspel met dorpsbewoners: we halen vragen uit de dorpen en stimuleren andere organisaties aan te haken op initiatieven in de dorpen. Een groeiende vraag vanuit de dorpen over dit onderwerp richting Groninger Dorpen is al geruime tijd merkbaar. In 2019 nemen we daarom in onze activiteitenplanning meer activiteiten op voor dit thema.

Het provinciebrede netwerk erkent dat Groninger Dorpen een relevante, verbindende rol vervult bij zorginitiatieven in dorpen. We dragen zorg voor kennis over de ontwikkelingen die binnen of tussen inwoners van dorpen ontstaan én die juist ook de leefbaarheid van dorpen vergroten. Zodoende dragen we bij aan verbreding van het perspectief van onze leden op dit onderwerp. We merken dat professionele organisaties gevoelig zijn voor het perspectief van de dorpen.



De absolute plus dankzij het netwerk is het ontstaan van wederzijds begrip tussen inwoners, overheid en professionele organisaties.

Zorgzame Dorpen Groningen in de provincie Groningen – in steekwoorden:

Organiseren initiatieven & activiteiten

- Ontmoeting, burenhulp, maaltijden, vervoer, computerhulp, bewegen etc.

Worden tussenschakel

- Zorgzaam vraag & aanbod bij elkaar brengen

Bieden zelf zorg aan

- Bijvoorbeeld door als dorp iemand in te huren voor thuiszorg, dagbesteding of dorpsondersteuner

Organiseren nieuwe woonvormen

- Knarrenhof, overname zorghuis, generatiewonen

Activiteiten jaarplan

- Excursies en workshops voor dorpen over zorg (2)
- Zorg in het dorp volgens Wmo nieuwe stijl, met o.a. aanbod Wmo-scan (5 tot 8)
- Zorgzame dorpen gericht op kennis delen, inspiratie en samenwerking in en tussen dorpen en professionele organisaties

Projecten

- Zorgzame dorpen Groningen
- Coalitie Gezond Wonen
- Personalized and Customized Health (PDCH): bewoners van plattelandsgebieden in de toekomst langer gezond thuis wonen via maatwerk zorgconcepten icm slimme technologie (ism Healthy Ageing Network HANNN)

C In een leefbaar dorp

Dorpshuizen

Groninger Dorpen heeft zeer veel expertise als het gaat om het ondersteunen van dorpshuizen of het creëren van nieuwe ontmoetingsplaatsen in het dorp. In het laatste geval adviseert Groninger Dorpen bijvoorbeeld over het maken van slimme combinaties van functies in het dorpshuis, waardoor voorzieningen in dorpen kunnen worden behouden. Besturen van dorpshuizen realiseren zich dat een dorpshuis een ontmoetingsplek is waar ook een plek is voor nieuwe gebruikers. Het veranderend gebruik zorgt er voor dat het dorpshuis meer is dan een dak! Maar hoe trek je nieuwe gebruikers aan en wat is het verdienmodel? Passende vragen waarmee Groninger Dorpen de Dorpshuizen helpen te beantwoorden. We doen dit in bijeenkomsten “Wat voor dorpshuis wil ik zijn” waarin onderwerpen als ondernemerschap, inzet vrijwilligers en duurzaamheid aan bod komen.

Dorpshuizen worden ook in toenemende mate ingezet om verschillende beleidsdoelen van overheden uit te voeren. Denk aan de Wmo-doelstellingen van gemeenten, de maatschappelijke stage voor scholieren of integratie van nieuwe bewoners. Echter, ook nieuwe vormen van (sociaal) ondernemerschap komen op.

In 2019 willen we ruimte en tijd hebben voor het samenbrengen van Dorpsbelangen en Dorpshuizen in de dorpen. Ervaring is dat dit van meerwaarde is voor dorpen.

Vanuit de reguliere ondersteuning voor de dorpshuizen, biedt Groninger Dorpen de vele vrijwilligers die tijd vrij maken om de dorpshuizen in de benen te houden, praktische ondersteuning. Vragen variëren van het maken van een dorpsaccommodatieplan, ondernemingsplan tot het opzetten van een goede administratie en communicatie.



Ook verzorgt Groninger Dorpen regelmatig de Instructie Verantwoord Alcohol Schenken (IVA) voor barvrijwilligers van dorpshuizen en de Cursus Sociale Hygiëne. Dit zijn belangrijke cursussen om te voldoen aan wet- en regelgeving rondom verantwoord alcoholgebruik.

In meerdere gemeenten komen dorpshuizen jaarlijks bij elkaar voor een overleg. Groninger Dorpen helpt bij het opzetten en onderhouden van zo'n buurt- en dorpshuizenoverleg waarbij steeds een ander dorp gastheer is. Het blijkt telkens weer zeer interessant en nuttig om onderling kennis en ervaringen uit te wisselen. De gemeentelijke herindeling begint op dorpshuizen merkbaar te worden: dorpshuizen zijn benieuwd naar het dorpshuizenbeleid bij de nieuwe gemeente.

Groninger Dorpen denkt graag met gemeenten mee die dorpshuizenbeleid willen opstellen en zij maakt daarbij ook gebruik van de aanwezige kennis van de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen (LVKK). Ook participeert Groninger Dorpen in het landelijke platform Dorpshuizen.nl waardoor de belangenbehartiging op landelijk niveau plaatsvindt.

Gaswinning en aardbevingen

Groninger Dorpen participeert als belangenbehartiger van de dorpen in het Groninger Gasberaad (voortgekomen uit de in 2014 gestarte Dialoogtafel) en is actief binnen de maatschappelijke stuurgroep die de overheid heeft geïnitieerd rondom dit onderwerp. Altijd brengt Groninger Dorpen daarbij het perspectief en de beleving van inwoners in. Ook informeert en betreft Groninger Dorpen haar leden bij de ontwikkelingen. Doordat de belangen van dit dossier complex en omvangrijk zijn, is de inzet van Groninger Dorpen op dit onderwerp groot. In de komende periode blijven we het verhaal van de Groningse inwoners belichten. We dragen zorg voor uitwisseling van kennis en inspiratie tussen de dorpen, en anticiperen op heel diverse (ondersteunings)vragen. Groninger Dorpen participeert daartoe in relevante netwerken op allerlei vlakken.

Vanuit de ontwikkelingen binnen het gaswinningsdossier is de actie Typisch Gronings ontstaan: ook in 2019 kijken inwoners met trots naar wat zij typisch Gronings vinden in hun directe woonomgeving en wat zij graag voor de toekomst willen behouden. Groninger Dorpen is één van de vier betrokken partijen.

Natuur en landschap

Vanuit de invalshoek van leefbaarheid voor de dorpen heeft Groninger Dorpen een rol in het netwerk van specialistische organisaties op het gebied van natuur, milieu en landschap. Groninger Dorpen vervult hierbij een brugfunctie en makelaarsrol tussen initiatiefnemers uit dorpen, besturen van dorpen en de verschillende organisaties zoals de Natuur en Milieufederatie Groningen, Stichting het Groninger Landschap, Natuurmonumenten en Landschapsbeheer Groningen.

Activiteiten jaarplan

- Advisering dorpshuizen en belangenbehartiging
- Instructies en cursussen dorpshuisbestuurders: verdienmodel, IVA, sociale hygiëne en behv
- Beheerdersoverleg dorpshuizen
- Deelname aan Landelijke- en Noordelijke netwerken (LVKK, Netwerk Duurzame Dorpen, Dorpshuizen.nl)
- Aardbevingen en energietransitie: deelname aan Groninger Gasberaad en Coalitie Gezond Wonen



Projecten

- Eindredactie vraagbaak LVKK
- Afrondende fase Elk Dorp Een Duurzaam Dak
- Gasberaadvertegenwoordiging Groninger Dorpen
- Typisch Gronings

D Klaar voor de toekomst

De toekomst laten lonken

Groninger Dorpen is zelf en via haar uitgebreide netwerk in staat om dorpen op weg te helpen bij de meest uiteenlopende thema's die het dorp aangaan: jeugd en onderwijs, veranderende voorzieningen, verkeer & vervoer, ondernemerschap, duurzame energie, snelle internetverbinding voor het platteland. We zullen daarom ook in het komende jaar inspelen op de vragen en onderwerpen die actueel zijn door het organiseren van kennisuitwisseling, netwerkbijeenkomsten, excursies, de Groninger dorpendag en een kindertop. Tijdens de Groninger dorpendag staan de kracht van het Groninger platteland en het verbinden van mensen en initiatieven centraal. Alle Groninger plattelandsbewoners, lokale en provinciale politici en overige geïnteresseerden zijn welkom voor het uitwisselen van initiatieven, het opdoen van nieuwe kennis en het versterken van netwerken.

Een andere, grote activiteit is de kindertop. Door de kindertop krijgen kinderen uit het aardbevingsgebied een stem: ze zijn betrokken bij de organisatie van deze unieke, interactieve samenkomst en zij worden tijdens de top gehoord. Op deze manier krijgen zij invloed op de toekomst!

Dorpsvisie

Groninger Dorpen ondersteunt dorpen bij het opstellen van een dorpsvisie. Ook vandaag de dag is een dorpsvisie een zeer nuttig instrument. Het opstellen ervan werkt als bron van ideeën en helpt om mensen bij de toekomst van hun dorp te betrekken. Tegenwoordig werken we ook regelmatig samen met professionals die specifieke inbreng leveren zoals architecten en ruimtelijk ontwerpers. Inmiddels hebben we zelf ook meer in huis: variatie in vorm, werkwijze en invalshoek bij de ontwikkeling van de dorpsvisie. We bieden vaker maatwerk op het terrein van de dorpsvisie en voorzien in een nog steeds groeiende vraag.

Met de nieuwe Omgevingswet per 2021 verdwijnen straks de bestemmingsplannen en komen er omgevingsplannen voor in de plaats. Naast de naam verandert ook de inhoud van het plan. Wat de verandering betekent voor de dorpen en wijken, wil Groninger Dorpen graag laten zien: gericht op het wegwijs maken en welke kansen het biedt voor dorpen.

Gemeentelijke herindeling

Groninger Dorpen heeft als vereniging het doel om de invloed van de dorpen te vergroten op beleidsprocessen en plannen waar dorpen en dorpsbewoners effecten van ondervinden. De gemeentelijke herindelingen die per 1 januari een feit zijn, is een belangrijk onderwerp voor ons. We moeten er alert op zijn dat de inbreng vanuit de dorpen aandacht krijgt. We verwachten dat we hierover ook het komende jaar vragen krijgen: we zoeken daarbij naar evenwicht tussen het meedenken met de overheden en organisaties vanuit het belang van de Groningse Dorpen én het activeren en stimuleren van de directe invloed van de inwoners uit die dorpen.



Duurzaamheid en energietransitie

Groninger Dorpen werkt samen met Natuur en Milieufederatie Groningen om duurzame lokale energieopwekking en energiebesparing onder de aandacht te brengen bij dorpen. Wij bieden gerichte ondersteuning door mee te denken over specifieke vragen en helpen bij het vinden van financiën en de juiste partners. We hebben een groot netwerk tot onze beschikking waarmee we dorpen graag van dienst zijn.

Activiteiten jaarplan

- Kennisdelen, verkenning en inspiratiebijeenkomsten voor dorpen over toekomstige samenwerking met gemeenten
- Bijeenkomsten rondom dorpen: experimenteren en leren van elkaar, excursies
- Groninger dorpendag

Projecten

- Kindertop
- Servicepunt Lokale Energie Voorwaarts
- Ondersteuning Netwerk Duurzame Dorpen

Groninger Dorpen, verenigingswerk in ontwikkeling

Wat heeft Groningen nodig?

Het gaat in het werk van Groninger Dorpen vooral om het effectief begeleiden van de energie en kracht van en in dorpen. We blijven graag voorop lopen en spelen tegelijkertijd een herkenbare rol voor de inwoners van de dorpen, zodat de dorpen houvast en hulp hebben. Zo kunnen de Groninger dorpen laten zien dat er in de provincie Groningen zoveel meer is dan problemen rondom gaswinningschades, krimp en vergrijzing. Er zit veel meer muziek in het platteland!

In deze veranderende wereld, voeren we ook in 2019 met onze leden, medewerkers en bestuur gesprekken over datgene waar we voor staan en gaan. Welke waarden daarbij horen en met welke samenwerkingspartners we dus logischerwijs (blijven) samenwerken.

Anticiperen en participeren in een veranderende context

De context waarin Groninger Dorpen werkt, verandert. De doelstelling van onze vereniging is het bevorderen van de leefbaarheid op het platteland. Van oudsher is onze vereniging een traditionele belangenbehartiger voor dorpsbesturen en dorpshuizen. Tegelijkertijd verandert de maatschappij. Daarmee veranderen de aan ons gestelde vragen. De vragen zijn heel divers; van het meekijken bij de fondsenwerving en cursussen voor bestuursleden tot het begeleiden van keukentafelgesprekken en dorpsvisietrajecten in het dorp, van het schrijven van projectplannen tot het versterken van draagvlak, duurzaamheid en het samen met overheden onderhandelen over de kaders voor bepaalde initiatieven. We zien dan ook dat onze leden veranderen en soms anders georganiseerd zijn. Zo kennen we coöperaties of stichtingen waarbij ondernemerschap gecombineerd wordt met sociale initiatieven. De vragen aan Groninger Dorpen en het aantal leden nemen gestaag toe.



Groninger Dorpen verandert met de gestelde vragen mee. Dat betekent dat we een rol spelen bij het ondersteunen van initiatieven en bij de beantwoording van nieuwe vragen .

Op nieuwe wijze en met nieuwe methodieken. Tegelijkertijd vormen we ook een stabiele, continue en herkenbare rol in de ondersteuning van dorpshuizen en dorpsorganisaties.

Vanuit het provinciale budget is een bedrag gereserveerd voor het ondersteunen van leden. Dit bedrag voorziet vooral in het vormgeven van een adviesrol. Het is in de meeste gevallen niet toereikend om werkelijk naast mensen te gaan staan en gedurende een periode samen met hen op te trekken. In toenemende mate wordt Groninger Dorpen, vanuit de opgebouwde relatie met dorpsbewoners en ervaring, gevraagd als procesbegeleider in de dorpen. Er is in dergelijke gevallen een breed palet aan actoren in elk dorp. Om de toenemende vragen op te vangen, dragen wij zorg voor het zoeken naar tijdelijke extra projectgelden, werken we samen of verwijzen we door naar andere provinciaal en gemeentelijk georganiseerde organisaties.



3. ORGANISATIE

Bestuur

Het bestuur bestaat uit::

Voorzitter	Dhr. R.A.C. Slager	Haren
Vicevoorzitter	Dhr. J. Bessembinders	Onstwedde
Secretaris	Mw. E. Wolthuis-Wagenaar Hummelinck	Warffum
Penningmeester	Dhr. J. Klip	Zevenhuizen
Algemeen bestuurslid	Dhr. M. Schollema	Middelstum
Algemeen bestuurslid	Dhr. R. Helder	Assen
Algemeen bestuurslid	Mw. M. Creemer	Groningen
Algemeen bestuurslid	Mw. G. Steenhuis	Groningen

Het bestuur komt maandelijks bijeen. Naast het besturen van Groninger Dorpen zijn de leden vaak aanwezig bij activiteiten in de regio en vertegenwoordigen ze Groninger Dorpen in werkgroepen en klankborden. Kandidaatsbestuursleden worden tijdens de jaarlijkse algemene ledenvergadering aan de leden voorgesteld en na stemming benoemd. De bestuursfuncties zijn onbezoldigd.

Medewerkers

Teamleider	0,66 fte
Adviseurs/projecten	5 fte
Secr./fin.adm.	1 fte
Projecten	1 fte

In 2018 is Groninger Dorpen gestart met een zzp-pool van zelfstandige procesbegeleiders die op projectbasis voor Groninger Dorpen opdrachten uitvoeren. Deze zelfstandigen kennen Groninger Dorpen, hebben een raamovereenkomst getekend en onderschrijven de gedragsregels.

Stagiaires en studenten

Incidenteel worden externe adviseurs ingezet om tijdelijke drukte of specifieke vragen af te handelen. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van stagiaires en studenten die in onze opdracht een deel van hun studie in praktijk brengen.

Vrijwilligers

Rondom de organisatie is een cirkel van betrokkenen die graag willen meehelpen en veel kennis hebben van bepaalde onderwerpen. Groninger Dorpen zet hiervoor een expertpool op. Deze vrijwilligers moeten geen andere belangen dienen dan het belang van Groninger Dorpen, dus ZZP'ers op zoek naar eigen handel worden niet gefaciliteerd.

Huisvesting

Ons kantoor is gehuisvest in het gemeentehuis van Ten Boer aan de Hendrik Westerstraat 24. Ook de Vereniging Groninger Gemeenten is op deze locatie gehuisvest. Met hen delen we onze (ICT-)faciliteiten, wat kostenbesparend werkt.



Stichting Ondersteuning Groninger Dorpen

De Stichting Ondersteuning Groninger Dorpen heeft ten doel:

- a. Het uitvoeren van opdrachten van de vereniging Groninger Dorpen en/of derden in het kader van de verwezenlijking van de doelstelling van de vereniging Groninger Dorpen, het aangaan van contracten voor zover verband houdende met de doelstelling van de vereniging Groninger Dorpen.
- b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Concrete voorbeelden hiervan zijn:

- De stichting voert het werkgeverschap uit voor de vereniging, dat betekent onder andere dat de stichting arbeidsovereenkomsten afsluit met de medewerkers.
- De stichting sluit de huurovereenkomst betreffende het kantoorpand af met de verhuurder.
- De stichting voert ten behoeve van de vereniging projecten uit.

Het bestuur van de Stichting Ondersteuning Groninger Dorpen wordt gekozen door het bestuur van de vereniging en bestaat uit:

Voorzitter	Dhr. J. Bessembinders	Onstwedde
Secretaris	Mw. G. Steenhuis	Groningen
Penningmeester	Dhr. J. Klip	Zevenhuizen

Projecten

Door de reguliere activiteiten komen onze medewerkers in aanraking met vragen van leden en maatschappelijk organisaties die de kernactiviteiten en/of de ledenservice overstijgen. Deze vragen worden in projectmatige vorm aangeboden. Deze activiteiten worden ondergebracht in de Stichting Ondersteuning Groninger Dorpen.



4. FINANCIËN VERENIGING/JAARPLAN 2019

4.1 Algemeen

In het kader van de budgetfinanciering door de Provincie is bij het opstellen van de productbegroting uitgegaan van een verdeling van middelen op basis van de in het beleidsplan bepaalde prioriteitstelling. Ook hebben we onze ervaring gebruikt om te begroten wat de jaarlijkse omvang van de vragen en interactie met de leden is.

De leden van de vereniging dragen bij aan de financiering van de organisatie via de jaarlijkse contributie.

Exploitatiebegroting 2019

Kosten		Opbrengsten	
Personeel	200.000	Subsidie Provincie Groningen	256.100
Huisvesting en Communicatie	23.600	Overige subsidies	600
Kosten activiteiten	24.000	Contributies en Vrienden van	16.200
Kantoorkosten	9.700	Overige opbrengsten	2.100
Adm.- en accountantskosten	5.600		
Bestuurskosten	9.100		
Overige kosten	3.000		
	<hr/>		<hr/>
Totaal kosten	275.000	Totaal opbrengsten	275.000

4.2 Risico's en inkomsten vanuit projecten

Groninger Dorpen voert naast de producten en activiteiten uit het jaarplan ook projecten uit waarvan de kosten uit aanvullende financiering worden gedekt. Om slagvaardig op kansen en ontwikkelingen te kunnen inspelen, heeft Groninger Dorpen ook personeel dat wordt ingezet voor deze (samenwerkings)projecten. Deze medewerkers hebben inmiddels grotendeels vaste contracten. Projecten dragen altijd enige onzekerheid met zich mee: lukt het met de financiering, de samenwerking, draagvlak, of de deelnemers? Om de financiële risico's buiten de vereniging te houden, zijn de projecten ondergebracht in Stichting Ondersteuning Groninger Dorpen. Inhoudelijk sluiten ze echter naadloos aan bij de doelstellingen van de vereniging.

5. PRODUCTBEGROTING

Producten – jaarplan 2019				
Thema	Product en activiteiten	Aantal	Uren	Activiteitengeld
Krachtige inwoners			493	5.500
	Organisatie dorpen- en dorpsuizenoverleg per gemeente incl. aanwezigheid hierbij als netwerkpartner	20	160	
	Ledenondersteuning en advies, fondsenwerving	doorlopend	135	
	Dorpscontactambtenaren voor dorpsuizen, dorpsbelangen en leefbaarheidsinitiatieven	2	48	
	Versterking dorpsorganisaties	7	75	
	Mee opstarten proces dorpsvisie Advisering aanpak en keuze procesbegeleiding	7	75	
Zorgen voor elkaar			940	5.000
	Excursies en workshops voor dorpen over zorg	2;2	200	
	Zorg in het dorp, Wmo-scan	5 tot 8	240	
	Zorgzame dorpen gericht op kennis delen, inspiratie en samenwerking in en tussen dorpen en professionele organisaties	Diverse dorpen	500	
In een leefbaar dorp			955	5.000
	Advisering dorpsuizen en belangenbehartiging	6	275	
	Instructies en cursussen dorpsuizenbestuurders	20	400	
	Beheerdersoverleg dorpsuizen	2	40	
	Landelijke en lokale netwerken dorpen en dorpsuizen (incl. Dorpsuizen.nl)	10	80	
	Aardbevingen & energietransitie: deelname Groninger Gasberaad en Gezond wonen		160	
Klaar voor de toekomst			440	6.500
	Kennisdelen, verkenning en inspiratiebijeenkomsten over toekomstige samenwerking met gemeenten	7	160	
	Bijeenkomsten rondom dorpen: experimenteren/leren van elkaar, excursies	2	80	
	(Mede) aanjagen aandacht voor thema's als internet op platteland, duurzaamheid en energietransitie	Doorlopend	100	
	Groninger Dorpendag	1	100	
Verenigingswerk			1550	2.000
	Coördinatie en administratie		1000	
	Communicatie (nieuwsbrieven, sociale media, website)	doorlopend	450	
	Netwerkbijeenkomsten voor dorpen met thema's die prioriteit hebben vanuit dorpen en overheden door bestuur, vrijwilligers en medewerkers	doorlopend	100	
Totaal			4378	24.000

